

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **Z. S.** skazanego z art. 294 § 1 k.k. i in.,
w dniu 8 sierpnia 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu
w przedmiocie umorzenia postępowania kasacyjnego
zainicjowanego kasacją wniesioną przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 29 listopada 2022 r. sygn. akt II AKa 279/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi
z 30 maja 2022 r. sygn. akt XVIII K 199/21

p o s t a n o w i ł:

- 1. postępowanie kasacyjne umorzyć;**
- 2. kosztami tego postępowania obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 29 listopada 2022 r. sygn. akt II AKa 279/22 po rozpoznaniu apelacji obrońcy utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 maja 2022 r. sygn. akt XVIII K 199/21, którym to oskarżony **Z. S.** został uznany winnym następujących przestępstw (pkt 1 wyroku):

- a. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., za które Sąd, na podstawie art. 294 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6

miesiący pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 20 złotych każda;

- b. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz w brzmieniu przepisów rozdziału VI Kodeksu karnego obowiązującym przed dniem 24 czerwca 2020 r., za które Sąd, na podstawie art. 294 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- c. z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 30 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- d. z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- e. z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- f. z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- g. z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;
- h. z art. 300 § 2 k.k. i na podstawie tego przepisu oraz art. 33 § 2 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda.

Ponadto, Sąd I instancji, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności i grzywny orzeczonych w pkt 1 lit. a-h wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 20 złotych każda (pkt 2 wyroku).

Od tego rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego kasację wywiódł obrońca skazanego, podnosząc w niej zarzuty rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie obrazę:

- art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. (pkt 1 kasacji),
- art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. (pkt 2 - 5 kasacji).

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie kasacyjne należało umorzyć.

Śmierć oskarżonego, stanowiąca ujemną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., skutkuje umorzeniem postępowania karnego. W przypadku postępowania kasacyjnego, co do zasady przepis ten znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy do zgonu skazanego doszło już po wniesieniu kasacji, ale jeszcze przed jej rozpoznaniem.

Niemniej zgodnie z art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatracie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca postępowanie. Oznacza to, iż o ile śmierć skazanego stanowi negatywną przesłankę postępowania kasacyjnego zainicjowanego kasacją wniesioną na niekorzyść, to w razie wniesienia kasacji na korzyść nie ma przeszkód do jej rozpoznania, jednakże wyłącznie zgodnie z jej kierunkiem. W razie śmierci skazanego możliwe jest zatem uwzględnienie wniesionej na jego korzyść kasacji, natomiast nie jest możliwe jej oddalenie, gdyż takie rozpoznanie nie jest rozpoznaniem na korzyść, o którym mowa w art. 529 k.p.k. W sytuacji, kiedy kasacja jest niezasadna, zaś w trakcie postępowania kasacyjnego skazany zmarł, jedynym dopuszczalnym rozstrzygnięciem, uwzględniającym regulację z art. 529 k.p.k., jest umorzenie postępowania kasacyjnego. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, gdyż jak wynika z akt sprawy Z. S. zmarł 29 stycznia 2024 r. (k. 51-52 akt SN), a wszystkie podniesione w kasacji zarzuty należy uznać za chybione.

Skarżący bowiem formułując zarzuty w pkt 1 do 5 kasacji kwestionuje prawidłowość dokonanych ustaleń faktycznych, czego w kasacji czynić nie wolno (art. 523 § 1 k.p.k.). Nadto, powtarzając zarzuty apelacyjne, w rzeczywistości wbrew dyspozycji art. 519 k.p.k., kieruje je pod adresem sądu I instancji, zmierzając do ponownego dokonywania oceny wiarygodności poszczególnych relacji uzyskanych w toku procesu, wartościowania wiarygodności źródeł dowodowych oraz analizowania treści dokonanych ustaleń faktycznych, co prowadziłaby wprost do przekształcenia postępowania kasacyjnego w ponowne postępowanie apelacyjne (postanowienie Sądu Najwyższego z 31 maja 2016 r. sygn. akt III KK 65/16). Konstatacji tej nie zmienia nadanie im pozornie charakteru kasacyjnego poprzez przywołanie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., zwłaszcza w sytuacji rozpoznania przez sąd odwoławczy wszystkich zarzutów apelacyjnych i właściwego uzasadnienia swojego stanowiska, sprowadzającego się do zaakceptowania oceny dowodów, ustaleń faktycznych i oceny prawnej dokonanych przez sąd *a quo*. Zarzuty te nie mogły zatem przynieść oczekiwanego przez skarżącego procesowego rezultatu, także z perspektywy sygnalizowanego naruszenia art. 440 k.p.k.

W świetle powyższych rozważań dotyczących relacji śmierci skazanego na etapie postępowania kasacyjnego do skuteczności wniesionej na jego korzyść kasacji, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt I sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[J.J.]

[ms]